

Lektionsstudier i skolen

Anmeldelse af Arne Mogensen: *Lektionsstudier i skolen – kollegial sparring gennem fælles studier*, 1. udgave 2015. Dafolo. <http://www.dafolo.dk/Forside.6081.aspx>

Lektionsstudier i skolen er den første egentlige bog på dansk om lektionsstudier hvilket illustrerer den begrænsede udbredelse af formatet. Blandt danske og internationale forskere og praktikere af lektionsstudier (inkl. lærere og ledere) er der udbredt enighed om at formatet indeholder et væsentligt potentiale for læreres fagdidaktiske udvikling, men kendskabet til det i Danmark er endnu noget begrænset. Emnet er således vigtigt og underformidlet, og en bog om emnet er på sin plads.

Det fremgår ikke direkte hvem målgruppen er, men bogen indgår i serien *Undervisning og læring* som beskrives at henvende sig til “undervisere og studerende på grund-, efter- og videreuddannelse samt til lærere, pædagoger, kon-

Jacob Bahn, Professionshøjskolen UCC og Institut for Naturfagernes Didaktik, Københavns Universitet. ind.ku.dk/lektionsstudier

sulenter og ledere uanset skoleform”. Denne brede målgruppe kan forklare at bogen spreder sig over temmelig forskellige emner der godt nok alle har med undervisning at gøre, men ikke alle virker lige fokuserede på lektionsstudier.

Bogen er bygget op af femten kapitler, grupperet i tre dele.

Del 1, *Lektionsstudier – teori og baggrund* Første del består af otte kapitler der lægger op til at tydeliggøre potentialer ved og bevæggrunde for at anvende lektionsstudier. Efter en kort beskrivelse af *faserne* i et lektionsstudium (kap. 1) følges op med et alsidigt og komprimeret kapitel om forskellige aspekter der vedrører skolens og lærernes arbejde, både praktiske (fx *forpligtelser*) og teoretiske (fx *lærernes professionelle viden om undervisning i et fag*) (kap. 2). Efterfølgende gennemgås udvalgte danske og udenlandske fund fra hhv. PISA, PIRLS og TIMSS (kap. 3), og i kapitel 4 gennemgås lidt teori om samarbejde i fagteam. Kapitel 5 og 6 resumerer resultater og konklusioner fra AM’s ph.d.-afhandling om faglige pointer og pointestyret undervisning. De to sidste kapitler omhandler *skolekultur, overbevisninger*

(*beliefs*) og *rutiner* (kap. 7) og eksempler på AM's erfaringer med kollegial sparring via hhv. e-mail og lektionsstudier (kap. 8).

Del 2, *Erfaringer i Japan og Danmark*

Anden del viser gennem to kapitler eksempler på AM's egne observationer af japanske studielectioner (kap. 9) og arbejde med lektionsstudier i Danmark (kap. 10). Selvom noterne fra de japanske studielectioner ikke giver indblik i lektionsstudier som sådan, giver især eksemplet der er fulgt op med et referat af den efterfølgende diskussion, et billede af hvordan man underviser i matematik i Japan.

Del 3, *Lektionsstudier i praksis – kom i gang*

Især dette afsnit henvender sig til folk der gerne vil have indsigt i hvordan man udfører lektionsstudier, hvordan man *kommer i gang*. Afsnittet er delt op i fem kapitler. Det første af de fem (kap. 11) handler om forberedelse af lektionsstudier og tager emner som organisering, eventuel videooptagelse og fagteamsamarbejde op. I de tre følgende kapitler giver AM sin præsentation af arbejdet med de tre overordnede faser i lektionsstudier: planlægning, studielectionen og den efterfølgende refleksion. I kapitlet om forberedelse (kap. 12) ses på arbejdet med at sætte mål op og udfærdige en lektionsplan, mens kapitel 13 handler om hvad man kan fokusere på og observere under den enkelte studielection. I kapitel 14 fokuseres især på struktur og etik ift. den fælles refleksion over lektionsplanen og studielectionen. I bogens sidste kapitel

(kap. 15) udpeger AM en række forhold og misforståelser som det er vigtigt at have øje for når man arbejder med lektionsstudier. Disse kan i høj grad være med til at belyse hvad lektionsstudier er og ikke er.

Alt i alt kommer bogen således omkring mange ting der på forskellige måder er relateret til skole og undervisning, men de bindes ikke tydeligt sammen hverken med hinanden eller med bogens tema, lektionsstudier. Det er op til læseren selv at finde den røde tråd og binde sløjfen.

Især for lærere eller andre der gerne vil i gang med lektionsstudier, savner man som læser indsigt i erfaringer med arbejdet med at forberede studielectionen. Det havde været et godt supplement til lektionsplanerne og observationerne.

Til bogen hører en hjemmeside der både har til formål at promovere bogen og at tilbyde læsere let adgang til materialer. Her kan man hente de eksempler på og skabeloner til lektionsplaner man finder i bogen. Desuden er der en sektion med videoer af en enkelt dansk og en række udenlandske *studielectioner*, dvs. lektioner der indgår i et lektionsstudie. Der er også mulighed for at se og høre AM fortælle om bl.a. lektionsstudier.

Det havde været sjovt (og informativt) at høre om lektionsstudiernes vej til vesten der i høj grad skyldes analyser fra TIMSS 1995 Video Study. For interesserede kan jeg på det kraftigste anbefale at læse *The Teaching Gap* af Stigler og Hiebert (1999) (som bogen refererer til) der var startskuddet til Vestens interesse i Japans tilgang til udvikling af fagenes didaktik og lærerens fagdidaktiske kompetencer.